

കോഴിക്കോട് മെഡിക്കൽ കോളേജ്
2021 സെപ്റ്റംബർ

അദ്ധ്യായം VI
നിരീക്ഷണം

അദ്ധ്യായം VI

നിരീക്ഷണം

മാലിന്യ പരിപാലന പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ കാര്യക്ഷമമായ മേൽനോട്ടത്തിനുള്ള മാനേജ്മെന്റ് ഇൻഫർമേഷൻ സിസ്റ്റം സംസ്ഥാനത്തു പ്രവർത്തിച്ചു തുടങ്ങിയിട്ടില്ല. ശുചിത്വ മിഷൻ പദ്ധതികൾക്കുള്ള സാങ്കേതിക അനുമതി നൽകുന്നുണ്ടെങ്കിലും, അതിനെ തുടർന്ന് പദ്ധതികളുടെ തുടരമ്പേഷണം/മേൽനോട്ടം/സ്വതന്ത്രനിർണ്ണയം എന്നിവ മിഷൻ ഏറ്റെടുത്തതായി കണ്ടില്ല. ഖരമാലിന്യ സംസ്കരണത്തിന്മേലുള്ള കേരള സംസ്ഥാന മലിനീകരണനിയന്ത്രണ ബോർഡിന്റെ മേൽനോട്ടം പര്യാപ്തവും ഫലപ്രദവുമായിരുന്നില്ല. പരിശോധന നടത്തിയ യുഎൽബികളിൽ മാലിന്യ പരിപാലന പ്രവർത്തനങ്ങൾ വിലയിരുത്തേണ്ട സാമൂഹ്യ ഓഡിറ്റ് സമിതികൾ രൂപീകരിച്ചിരുന്നില്ല. എസ്ഡബ്ല്യുഎം ചട്ടങ്ങൾ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതിലും, ഫലപ്രദമായ ഒരു പിന്തിരിപ്പിക്കൽ മാർഗ്ഗമെന്ന നിലയിൽ പിഴകൾ ചുമത്തുന്നതിലും യുഎൽബികൾ കാർക്കശ്യം പുലർത്തിയില്ല.

സർക്കാരിന്റെ വിവിധ തലങ്ങളിൽ മാലിന്യ പരിപാലനത്തിന്റെ ഫലപ്രദവും കൃത്യവുമായ നിരീക്ഷണ സംവിധാനങ്ങൾ ഉണ്ടാകേണ്ടതുണ്ട്. മാത്രമല്ല, മാലിന്യ പരിപാലന സംരംഭ/പ്രക്രിയാ കാലയളവിലുടനീളം കൃത്യമായ ഇടവേളകളിൽ നിരീക്ഷണം നടത്തേണ്ടതുണ്ട്.

ശുചിത്വമിഷനും, സംസ്ഥാന-ജില്ലാ മലിനീകരണ നിയന്ത്രണ ബോർഡുകളും, യുഎൽബികൾ സ്വന്തമായും ഏറ്റെടുത്ത മാലിന്യ പരിപാലന പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ഫലക്ഷമത ഓഡിറ്റ് വിശകലനം ചെയ്തു. നിരീക്ഷണങ്ങൾ ചുവടെ വിശദമായി വിവരിച്ചിരിക്കുന്നു.

6.1 ശുചിത്വ മിഷന്റെ മേൽനിരീക്ഷണം

6.1.1 ഫലപ്രദമല്ലാത്ത മാനേജ്മെന്റ് ഇൻഫർമേഷൻ സിസ്റ്റം

ഖരമാലിന്യ സംസ്കരണം സംബന്ധിച്ച സംസ്ഥാന നയം അനുസരിച്ച്, ഉചിതമായ മാനേജ്മെന്റ് ഇൻഫർമേഷൻ സിസ്റ്റം (എംഐഎസ്) മുഖേന ഖരമാലിന്യ പരിപാലന പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കുന്നതിലെ പുരോഗതി നിരീക്ഷിക്കുകയും ആവശ്യമുള്ളിടത്തൊക്കെയും തിരുത്തൽ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുന്നതിന് സർക്കാരിനെ സഹായിക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടത് ശുചിത്വ മിഷനാണ്.

ഹരിതകേരളം മിഷൻ¹⁰⁹ ആവശ്യപ്പെട്ടതനുസരിച്ച്, തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങൾ നടപ്പാക്കുന്ന മാലിന്യ പരിപാലന പ്രവർത്തനങ്ങൾ/പദ്ധതികൾ നിരീക്ഷിക്കുന്നതിനായി, സ്മാർട്ട് ഗാർബേജ് മോണിറ്ററിംഗ് സിസ്റ്റം (എസ്ജിഎംഎസ്) എന്ന മാനേജ്മെന്റ് ഇൻഫർമേഷൻ സിസ്റ്റം 2019 ജൂണിൽ കെൽടോൺ വികസിപ്പിച്ചെടുത്തു. ഖരമാലിന്യ പരിപാലന സംവിധാനത്തിൽ തദ്ദേശ സ്ഥാപനങ്ങളെ സഹായിക്കുകയും ഖരമാലിന്യ പരിപാലനത്തിനായി തദ്ദേശ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കുവേണ്ടി ഒരു കേന്ദ്രീകൃത സംസ്ഥാന ഓൺലൈൻ പ്ലാറ്റ്ഫോം വികസിപ്പിച്ചെടുക്കുകയും ചെയ്യുക എന്നതായിരുന്നു എംഐഎസിന്റെ പ്രധാന ലക്ഷ്യം.

¹⁰⁹ജൈവികമായ രീതികൾക്ക് ഊന്നൽ കൊടുത്തുകൊണ്ട് ശുചീകരണം, മാലിന്യ പരിപാലനം, ജലസംരക്ഷണം, കൃഷി വികസനം-ഇവ സാധ്യമാക്കുന്നതിനു 2016 സെപ്റ്റംബറിൽ കേരള സർക്കാർ രൂപീകരിച്ച സമഗ്രവികസന ദൗത്യം.

ഹരിതകേരളം മിഷൻ രൂപീകരിച്ച ഒരു സാങ്കേതിക സമിതിയാണ് ഈ സംവിധാനത്തെ വിലയിരുത്തിയത്. 2020 ഒക്ടോബറിൽ പദ്ധതിക്ക് സർക്കാർ അംഗീകാരം നൽകുകയും സംവിധാനം വികസിപ്പിച്ചെടുക്കുന്നതിനുള്ള ചെലവ് (₹1.71 കോടി) വഹിക്കുന്നതിന് ഫണ്ട് വകയിരുത്തുവാൻ ശുചിത്വ മിഷനോട് നിർദ്ദേശിക്കുകയും ചെയ്തു. പദ്ധതി അംഗീകരിച്ച് ഒമ്പത് മാസങ്ങൾക്ക് ശേഷം 2021 ജൂലൈയിൽ കെൽടോണിന് എസ്ജിഎംഎസ് നടപ്പിലാക്കാൻ ശുചിത്വ മിഷൻ വർക്ക് ഓർഡർ നൽകി. അതിനുശേഷം, എംഐഎസ് നടപ്പാക്കുന്നതിൽ യാതൊരു പുരോഗതിയും കൈവരിച്ചിട്ടില്ല. അതുപോലെ, യൂഎൽബികൾ പദ്ധതികൾ നടപ്പിലാക്കുന്നത് നിരീക്ഷിക്കുന്നതിന് ശുചിത്വ മിഷനിൽ ഒരു സംവിധാനവും നിലവിലില്ല. തൽഫലമായി, ശുചിത്വ മിഷന് കേന്ദ്ര/സംസ്ഥാന പദ്ധതികളുടെ നടത്തിപ്പിലെ ഫലപ്രാപ്തി വിലയിരുത്തി സർക്കാരിനെ അറിയിക്കുക വഴി, സമയോചിതമായ തിരുത്തൽ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കാൻ സാധിച്ചില്ല.

സ്റ്റാർട്ട് ഗാർബേജ് ആപ്പ് അവതരിപ്പിക്കുന്നതോടെ മാലിന്യ ശേഖരണം, പരാതി പരിഹാര സംവിധാനം എന്നിവ നിരീക്ഷിക്കത്തക്ക രീതിയിൽ വകുപ്പിനെ മികവുറ്റതാക്കുമെന്ന് അന്തിമകൂടിക്കാഴ്ചയിൽ (2022 മെയ്) സർക്കാർ പ്രസ്താവിച്ചു. കെൽടോൺ വികസിപ്പിച്ച സ്റ്റാർട്ട് ഗാർബേജ് ആപ്പ് ഉടനെ തന്നെ ചില തദ്ദേശ സ്വയംഭരണസ്ഥാപനങ്ങളിൽ പരീക്ഷണാടി സ്ഥാനത്തിൽ അവതരിപ്പിക്കും എന്നും പ്രസ്താവിച്ചു.

6.1.2 തുടർ നടപടി/മേൽനിരീക്ഷണത്തിന്റെ അഭാവം

ശുചിത്വ മിഷൻ 2016-2020 കാലയളവിൽ സാങ്കേതികാനുമതി നൽകിയ പദ്ധതികളുടെ സൂക്ഷ്മപരിശോധന നടത്തിയതിൽ നിന്ന് 220 പദ്ധതികളിൽ 85 എണ്ണം (38.64 ശതമാനം) മാത്രമാണ് ഇതുവരെ പൂർത്തീകരിച്ചത് എന്ന് ബോധ്യപ്പെട്ടു. ഭൂമിയുടെ ലഭ്യതക്കുറവ്, പൊതുജനപ്രക്ഷോഭം തുടങ്ങിയവയാണ് പൂർത്തീകരിക്കാത്തതിന്റെ പ്രധാന കാരണങ്ങൾ എന്നു പറയുകയുണ്ടായി. അനുവദിച്ച 19 പദ്ധതികൾ ഉപേക്ഷിച്ചെങ്കിലും 15 പദ്ധതികൾ ഉപേക്ഷിച്ചതിന് പിന്നിലെ കാരണങ്ങളെക്കുറിച്ച് ശുചിത്വ മിഷന് അറിവുണ്ടായിരുന്നില്ല. പൂർത്തിയാകാത്ത 135 പദ്ധതികളിൽ, 43 പദ്ധതികൾ പൂർത്തീകരിക്കാത്തതിന്റെ കാരണങ്ങൾ വ്യക്തമാക്കാൻ ശുചിത്വ മിഷന് കഴിഞ്ഞില്ല. മാലിന്യ സംസ്കരണ യൂണിറ്റുകളുടെ സ്ഥാപിക്കലും പ്രവർത്തനവും പരിപാലനവും സംബന്ധിച്ച് അന്തിമ ഉപയോക്താക്കൾക്ക് ഓൺ-സൈറ്റ് പരിഹാരം വ്യാപിപ്പിക്കുന്നതിന് ശുചിത്വ മിഷൻ 2014-2016 കാലയളവിൽ 74 സേവന ദാതാക്കളെ എംപാനൽ ചെയ്തിരുന്നുവെങ്കിലും, മിഷൻ നടത്തിയ ഒരു സർവ്വേ പ്രകാരം 71 സേവന ദാതാക്കളിൽ 44 പേർ മാത്രമാണ് (61.97 ശതമാനം) തൃപ്തികരമായ പ്രകടനം രേഖപ്പെടുത്തിയത്. കൂടാതെ, 35.09 ശതമാനം ഗാർഹികതല കമ്പോസ്റ്റിംഗ് സംവിധാനങ്ങൾ പ്രവർത്തിക്കുന്നില്ലെന്നും കണ്ടെത്തി.

വീടുകളിൽ ജൈവ മാലിന്യങ്ങളുടെ ഉറവിടതല സംസ്കരണം സുഗമമാക്കുന്നതിന് ശുചിത്വ മിഷൻ അവതരിപ്പിച്ച പൈപ്പ് കമ്പോസ്റ്റ് സാങ്കേതികവിദ്യ, പൈപ്പുകളുടെ അപര്യാപ്തമായ വ്യാസം, പുഴുക്കളുടെ ഉൽപാദനം, ദുർഗന്ധം, കമ്പോസ്റ്റ് ഉൽപാദനത്തിലെ കാലതാമസം തുടങ്ങിയ പ്രശ്നങ്ങൾ കാരണം ഉപേക്ഷിക്കേണ്ടി വന്നു. തിരുവനന്തപുരം കോർപ്പറേഷൻ 2012-16-ൽ സ്ഥാപിച്ച 87,000 പൈപ്പ് കമ്പോസ്റ്റ് യൂണിറ്റുകളിൽ 4,641 യൂണിറ്റുകൾ മാത്രമാണ് ഓഡിറ്റ് സമയത്ത് പ്രവർത്തിച്ചിരുന്നത്.

ശുചിത്വ മിഷന്റെ സാങ്കേതിക അനുമതിയോടെയുള്ള പ്രോജക്ടുകളുടെ ശരിയായ തുടർനടപടി/മേൽനിരീക്ഷണം/സ്വതന്ത്രമായ വിലയിരുത്തൽ എന്നിവയുടെ അഭാവത്തിലേക്കാണ് മേൽപ്പറഞ്ഞ വശങ്ങൾ വിരൽ ചൂണ്ടുന്നത്. ആവശ്യത്തിന് മനുഷ്യശേഷി ഇല്ലാത്തതിനാൽ, നടപ്പാക്കാൻ സാമ്പത്തിക സഹായം നൽകിയിട്ടുള്ള

പദ്ധതികൾ മാത്രമാണ് ശുചിത്വമിഷൻ സൂക്ഷ്മമായി നിരീക്ഷിക്കുന്നതെന്നും, പദ്ധതി രൂപീകരണത്തിന്റെ/നിർവ്വഹണത്തിന്റെ ഉത്തരവാദിത്തം പൂർണ്ണമായും തദ്ദേശ സ്വയംഭരണസ്ഥാപനങ്ങളിൽ നിക്ഷിപ്തമാണെന്നും സർക്കാർ മറുപടിയിൽ (2022 മെയ്) പ്രസ്താവിച്ചു. സംസ്ഥാനത്തെ മാലിന്യ പരിപാലന സംരംഭങ്ങൾക്ക് സാങ്കേതിക പിന്തുണ നൽകാനുള്ള ഉത്തരവാദിത്തം നോഡൽ ഏജൻസിയായ ശുചിത്വ മിഷനിൽ നിക്ഷിപ്തമായതിനാൽ ന്യായീകരണം സ്വീകാര്യമല്ല. അന്തിമകൂടിക്കാഴ്ചയിൽ (2022 മെയ്) ശുചിത്വ മിഷൻ എന്ന സ്ഥാപനത്തിനെ ശക്തിപ്പെടുത്തേണ്ടതിന്റെ ആവശ്യകത സർക്കാർ അംഗീകരിച്ചു.

6.2 മലിനീകരണ നിയന്ത്രണ ബോർഡിന്റെ മേൽനിരീക്ഷണം

മാലിന്യ പരിപാലനം നിരീക്ഷിക്കുന്നതിനും നിയന്ത്രിക്കുന്നതിനുമുള്ള പ്രധാന ഏജൻസിയാണ് കേരള സംസ്ഥാന മലിനീകരണ നിയന്ത്രണ ബോർഡ് (കെഎസ് പിസിബി). പ്രസക്തമായ നിയമങ്ങൾ പാലിക്കപ്പെടുന്നുണ്ടോ എന്ന് നിരീക്ഷിക്കുന്നതിനുള്ള ഉത്തരവാദിത്തം കെഎസ് പിസിബിയിൽ നിക്ഷിപ്തമാണ്.

6.2.1 പിസിബിയുടെ പരിശോധനകൾ

2017 ഒക്ടോബറിൽ കെഎസ് പിസിബി പുറത്തിറക്കിയ സർക്കുലർ¹¹⁰ പ്രകാരം റെഡ് വിഭാഗത്തിലുള്ള വ്യവസായങ്ങൾ ആറു മാസത്തിലൊരിക്കലും, ഓറഞ്ച്, ഗ്രീൻ വിഭാഗത്തിലുള്ള വ്യവസായങ്ങൾ വർഷത്തിലൊരിക്കലും പരിശോധിക്കേണ്ടതാണ്. കെഎസ് പിസിബി നൽകിയ കണക്കുകൾ പ്രകാരം, തെരഞ്ഞെടുത്ത നാല് ജില്ലകളിലെ¹¹¹ പിസിബികൾ നടത്തിയ പരിശോധനകൾ റെഡ് വിഭാഗത്തിൽ 0.29 മുതൽ 6.74 ശതമാനം വരെയും, ഓറഞ്ച് വിഭാഗത്തിൽ 2.33 മുതൽ 14.54 ശതമാനം വരെയും മാത്രമാണ്.

മതിയായ പരിശോധനകളുടെ അഭാവത്തിൽ, സംസ്ഥാനത്തെ ആരോഗ്യ പരിപാലന കേന്ദ്രങ്ങൾ മാലിന്യ പരിപാലന ചട്ടങ്ങൾ അനുവർത്തിക്കുന്നത് കാര്യക്ഷമമായി മേൽ നിരീക്ഷിക്കാൻ കെഎസ് പിസിബിക്ക് കഴിഞ്ഞില്ലെന്ന് ഓഡിറ്റ് കാണുകയുണ്ടായി. ഫലപ്രദമല്ലാത്ത മേൽനിരീക്ഷണത്തിന്റെ കാരണം ജീവനക്കാരുടെ കുറവാണെന്ന് ജില്ലാ പിസിബികൾ അഭിപ്രായപ്പെട്ടു.

6.2.2 മാനേജ്മെന്റ് ഇൻഫർമേഷൻ സിസ്റ്റത്തിലെ പോരായ്മകൾ

കെഎസ് പിസിബി, 2014-ൽ സംസ്ഥാനത്തെ വ്യവസായങ്ങളുടെ സമ്മതിദാനത്തിനും അംഗീകാരത്തിനുമായി ന്യൂഡൽഹിയിലെ നാഷണൽ ഇൻഫർമാറ്റിക്സ് സെന്റർ വികസിപ്പിച്ച ഒരു ഓൺലൈൻ കൺസന്റ് മാനേജ്മെന്റ് ആന്റ് മോണിറ്ററിംഗ് സിസ്റ്റം എന്ന പോർട്ടൽ ആരംഭിച്ചിരുന്നു. സിസ്റ്റത്തിൽ താഴെപ്പറയുന്ന പോരായ്മകൾ ഓഡിറ്റ് നിരീക്ഷിച്ചു.

- നടത്തിയ പരിശോധനകളുടെ വിശദാംശങ്ങൾ രേഖപ്പെടുത്തുന്നതും നടത്തിയ പരിശോധനകളുടെ ഡാറ്റാ വീണ്ടെടുക്കുന്നതും ഉൾപ്പെടുന്ന പരിശോധന മാനേജ്മെന്റ് ലഭ്യമല്ല. അതിനാൽ ജില്ലാ പിസിബികൾ നടത്തുന്ന പരിശോധനകളുടെ പര്യാപ്ത കെഎസ് പിസിബിക്ക് നിരീക്ഷിക്കാനായില്ല. കെഎസ് പിസിബിയും ജില്ലാ പിസിബിയും നടത്തിയ പരിശോധനകളുടെ ഡാറ്റാ പരസ്പരം പൊരുത്തപ്പെടുത്തില്ലെന്ന് കണ്ടു.

¹¹⁰ കെഎസ് പിസിബി സർക്കുലർ പിസിബി/എച്ച്ഒ/സർക്കുലർ-01/03/2017/സി തീയതി 10.10.2017
¹¹¹ തിരുവനന്തപുരം, ആലപ്പുഴ, കോഴിക്കോട്, മലപ്പുറം

- പിസിബി, ഉദ്യോഗസ്ഥർക്ക് വിശകലന ഫലങ്ങൾ കാണാനും പരിശോധിച്ച സാമ്പിളുകളുടെ പര്യാപ്ത നിരീക്ഷിക്കാനും കഴിയുന്ന ലബോറട്ടറി മാനേജ്മെന്റ് നടപ്പിലാക്കിയിട്ടില്ല.
- പ്രവർത്തിക്കാനുള്ള അനുമതി പുതുക്കാത്ത സ്വയംഭരണങ്ങളുടെ എണ്ണം സംബന്ധിച്ച ഡാറ്റ ലഭ്യമാക്കുന്നതിന് ആശുപത്രികൾ, റസ്റ്റോറന്റുകൾ, ചിക്കൻ സ്റ്റാളുകൾ മുതലായവയുടെ തരം തിരിച്ചുള്ള റിപ്പോർട്ടുകൾ തയ്യാറാക്കാൻ ഒരു സംവിധാനവുമില്ല. അത്തരത്തിൽ ജില്ലാ കെഎസ് പിസിബികൾക്ക് തെരഞ്ഞെടുത്ത ജില്ലകളിലെ വിവിധ വ്യവസായങ്ങൾ, ചട്ടങ്ങൾ പാലിക്കുന്നുണ്ടോ എന്ന് നിരീക്ഷിക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല.

6.3 നഗര തദ്ദേശസ്വയംഭരണങ്ങളുടെ മേൽനിരീക്ഷണം

6.3.1 സോഷ്യൽ ഓഡിറ്റ്

തദ്ദേശ സ്വയംഭരണസ്വയംഭരണങ്ങൾ ഏറ്റെടുക്കുന്ന മാലിന്യ പരിപാലന പ്രവർത്തനങ്ങൾ വിലയിരുത്തുന്നതിന് ഒരു സോഷ്യൽ ഓഡിറ്റ് കമ്മിറ്റി രൂപീകരിക്കുന്നതിന് വേണ്ടി മൂന്ന് മുതൽ അഞ്ച് വരെ ഉദ്യോഗസ്ഥരെ (ഹരിതകേരളം മിഷൻ പരിശീലിപ്പിച്ച രണ്ട് ഉദ്യോഗസ്ഥർ ഉൾപ്പെടെ) നിയമിക്കാൻ കേരള സർക്കാർ (2017 ജൂലൈ) എല്ലാ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണസ്വയംഭരണങ്ങൾക്കും നിർദ്ദേശം നൽകി. ഹരിതകർമ്മസേനയുടെ പ്രകടനം വിലയിരുത്തുന്നതിനും പൊതുജനങ്ങളിൽ നിന്ന് ലഭിക്കുന്ന പരാതികളിൽ തുടർനടപടികൾ എടുക്കുന്നതിനും തദ്ദേശ സ്വയംഭരണത്തിന് വാർഷിക റിപ്പോർട്ടുകൾ നൽകുന്നതിനുമുള്ള ഉത്തരവാദിത്തം സോഷ്യൽ ഓഡിറ്റ് കമ്മിറ്റിക്കായിരുന്നു. സർക്കാർ നിർദ്ദേശിച്ച പ്രകാരം തെരഞ്ഞെടുത്ത യുഎൽബികൾ സോഷ്യൽ ഓഡിറ്റ് കമ്മിറ്റികൾ രൂപീകരിക്കുകപോലും ചെയ്തിട്ടില്ലെന്ന് കാണപ്പെട്ടു. അതിനാൽ, ഹരിതകർമ്മസേനയുടെ പ്രകടനവും പൊതുജനങ്ങളുടെ പ്രതികരണവും വിലയിരുത്തപ്പെട്ടില്ല.

അന്തിമകൂടിക്കാഴ്ചയിൽ (2022 മെയ്) കേരള ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് ലോക്കൽ അഡ്മിനിസ്ട്രേഷനെ (കില) സോഷ്യൽ ഓഡിറ്റ് നടപ്പിലാക്കാൻ നിയോഗിച്ചിട്ടുണ്ടെന്ന് സർക്കാർ പ്രസ്താവിച്ചു.

6.3.2 ലംഘനങ്ങൾക്ക് അപര്യാപ്തമായ പിഴ ഈടാക്കൽ

2016-ലെ എസ്ഡബ്ല്യുഎം ചട്ടങ്ങൾ പ്രകാരം, മാലിന്യം ഉൽപാദിപ്പിക്കുന്ന ആരും തന്നെ വരമാലിന്യം തെരുവുകളിലും തുറസ്സായ പൊതു ഇടങ്ങളിലും അഴുക്കുചാലുകളിലും ജലാശയങ്ങളിലും വലിച്ചെറിയുകയോ, കത്തിക്കുകയോ, കഴിച്ചുമുടുകയോ, ചെയ്യാൻ പാടില്ല. യുഎൽബികൾ ഉപനിയമങ്ങൾ തയ്യാറാക്കുകയും ഈ ചട്ടങ്ങൾ ലംഘിക്കുന്ന വ്യക്തികളുടെ മേൽ സ്പോട്ട് ഫൈൻ ചുമത്തുന്നതിനുള്ള മാനദണ്ഡങ്ങൾ നിർദ്ദേശിക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതാണ്. യുഎൽബികൾ നടത്തിയ പരിശോധനകളുടെയും ചുമത്തിയ പിഴകളുടെയും വിശദാംശങ്ങൾ **അനുബന്ധം 11-ൽ** നൽകിയിരിക്കുന്നു. തെരഞ്ഞെടുത്ത യുഎൽബികൾ നടത്തിയ വാർഷിക പരിശോധനകളുടെ ശരാശരി എണ്ണം ഒന്ന് മുതൽ 573 വരെ മാത്രമാണെന്നും ഒരു വർഷത്തിനുള്ളിൽ സ്പോട്ട് ഫൈനുകളുടെ ശരാശരി എണ്ണം പൂജ്യം മുതൽ 232 വരെയെന്നും കാണപ്പെട്ടു. ദേശീയ ഹരിത ട്രൈബ്യൂണൽ നിലങ്ങളിലും ലാൻഡ്ഫില്ലുകളിലും മാലിന്യം തുറസ്സായി കത്തിക്കുന്നത് പൂർണ്ണമായും നിരോധിക്കണമെന്നും അതിൽ വീഴ്ച വരുത്തിയാൽ നിയമലംഘകർ ₹5000 മുതൽ ₹25000 വരെ പാരിസ്ഥിതിക നഷ്ടപരിഹാരം നൽകാൻ ബാധ്യസ്ഥരാണെന്നും ഉത്തരവിട്ടിട്ടുണ്ട് (2019 ഏപ്രിൽ). എന്നിരുന്നാലും,

തെരഞ്ഞെടുത്ത 21 യൂണിറ്റുകളിൽ മൂന്നെണ്ണം¹¹² മാത്രമാണ് മുകളിൽ പറഞ്ഞ നിരക്കിലുള്ള പിഴ ചുമത്തിയതെന്നും ഓഡിറ്റ് നിരീക്ഷിച്ചു.

- കേരള മുനിസിപ്പൽ നിയമത്തിലെ സെക്ഷൻ 334 എ(1) പ്രകാരം , വാണിജ്യ സ്ഥാപനങ്ങൾ, ആശുപത്രികൾ, അറവുശാലകൾ, ചിക്കൻ സ്റ്റാളുകൾ, ഹോട്ടലുകൾ, കാറ്ററിംഗ് സ്ഥാപനങ്ങൾ, അപ്പാർട്ട്മെന്റുകൾ, ഓഡിറ്റോറിയങ്ങൾ തുടങ്ങിയവ ഉറവിടത്തിൽ തന്നെ ഖര, ദ്രവ മാലിന്യങ്ങൾ സംസ്കരിക്കുന്നതിനും, നിർമ്മാർജ്ജനം ചെയ്യുന്നതിനും ആവശ്യമായ സൗകര്യങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്. നിർമ്മാണസമയത്ത് തന്നെ മാലിന്യസംസ്കരണ സംവിധാനങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കുന്നത് നിർബന്ധമാക്കുകയും, യൂണിറ്റിലൂടെ സെക്രട്ടറി അത്തരം സൗകര്യങ്ങളില്ലാത്ത കെട്ടിടങ്ങളുടെ ലൈസൻസ് റദ്ദാക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതാണ്. നിയമം ലംഘിക്കുന്നവർക്ക് ₹10,000-ൽ കുറയാത്ത പിഴയോ, ഒരു വർഷം വരെ തടവോ, രണ്ടും കൂടിയോ നൽകി ശിക്ഷിക്കേണ്ടതാണ്. ഓഡിറ്റിന് നൽകിയ വിവരങ്ങൾ അനുസരിച്ച്, തെരഞ്ഞെടുത്ത യൂണിറ്റുകളിൽ മൂന്നിടങ്ങളിലെ¹¹³ ആരോഗ്യവിഭാഗങ്ങൾ മാത്രമാണ് മേൽപ്പറഞ്ഞ രീതിയിൽ നിയമത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾ പാലിക്കുന്നുണ്ടെന്ന് ഉറപ്പാക്കാൻ പിഴകൾ ചുമത്തിയിട്ടുള്ളത്.
- പൊതുസ്ഥലങ്ങളിൽ മാലിന്യം തള്ളുന്നത് കണ്ടെത്തി പിഴ ഈടാക്കുന്നതിനായി, തിരുവനന്തപുരം കോർപ്പറേഷനും (₹21 ലക്ഷത്തിന് 15 ക്യാമറകൾ), കായംകുളം മുനിസിപ്പാലിറ്റിയും (₹അഞ്ച് ലക്ഷത്തിന് അഞ്ച് ക്യാമറകൾ), ആലപ്പുഴ മുനിസിപ്പാലിറ്റിയും (₹അഞ്ച് ലക്ഷത്തിന് 11 ക്യാമറകൾ) 2018-2019 കാലയളവിൽ നിരീക്ഷണ ക്യാമറകൾ വാങ്ങി. തിരുവനന്തപുരം കോർപ്പറേഷനിലെ ക്യാമറകൾ ഉപയോഗിച്ചുകൊണ്ട് ₹41,930 പിഴയായി ചുമത്താൻ സാധിച്ചെങ്കിലും (2021 ഒക്ടോബർ), ക്യാമറകൾ പിന്നീട് തകരാറിലാവുകയും പകർത്തിയ ചിത്രങ്ങൾക്ക് ആളെ/വാഹനത്തെ തിരിച്ചറിയാൻ സഹായിക്കത്തക്ക വ്യക്തതയില്ലാതാവുകയും ചെയ്തു. കായംകുളം, ആലപ്പുഴ മുനിസിപ്പാലിറ്റികളിൽ വൈദ്യുതി കണക്ഷൻ സ്ഥാപിക്കാത്തതിനാൽ സിസിടിവി ക്യാമറകൾ പ്രവർത്തിച്ചിരുന്നില്ല. സ്ഥാപിച്ച ക്യാമറകൾക്ക് സമയോചിതമായ അറ്റകുറ്റപ്പണിയും പരിപാലനവും നടത്തുന്നതിലൂടെ ഫലപ്രദമായ നിരീക്ഷണം ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിൽ വീഴ്ച വരുത്തിയ ഉദ്യോഗസ്ഥർക്കുമേൽ ഉത്തരവാദിത്തം ചുമത്തേണ്ടതാണ്.

എസ്ഡബ്ല്യൂഎം ചട്ടങ്ങളുടെ ലംഘനങ്ങൾ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതിലും ഫലപ്രദമായ പ്രതിരോധമെന്ന നിലയിൽ പിഴ ചുമത്തുന്നതിലും യൂണിറ്റുകൾ അലംഭാവം കാണിച്ചതായി മുകളിൽ പറഞ്ഞ സംഭവങ്ങൾ വെളിപ്പെടുത്തുന്നു. ഉപനിയമങ്ങൾ രൂപീകരിക്കുന്നതിലും കേരള സർക്കാരിൽ നിന്ന് അംഗീകാരം നേടുന്നതിലും ഉണ്ടായ വീഴ്ച നിയമലംഘകരിൽ നിന്നും സ്പോട്ട് ഫൈൻ സ്ഥിരമായി ഈടാക്കാതിരിക്കുന്നതിന് പ്രേരകമായിരുന്നിരിക്കാം.

കൊവിഡ് സാഹചര്യം കാരണം 2020-21 കാലയളവിൽ കർശനമായ നടപടികൾ കൈക്കൊള്ളുന്നതിന് പരിമിതികളുണ്ടായിരുന്നുവെന്ന് സർക്കാർ (2022 മെയ്) മറുപടി നൽകി. എന്നാൽ 2016-17 മുതൽ 2019-20 വരെയുള്ള കാലയളവിലും യൂണിറ്റുകൾ നടത്തിയ പരിശോധനകൾ പൂജ്യം മുതൽ 19 ശതമാനം വരെയുള്ള കുറഞ്ഞ നിരക്കിലായിരുന്നതിനാൽ മറുപടി സ്വീകാര്യമല്ല.

¹¹² മരട്, പരപ്പനങ്ങാടി, മഞ്ചേരി മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾ
¹¹³ ആലുവ, പരപ്പനങ്ങാടി, മഞ്ചേരി മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾ

ശുപാർശ 15 : നിലവിലുള്ള ചട്ടങ്ങൾ പാലിച്ചുകൊണ്ട്, ഖരമാലിന്യ പരിപാലന സംവിധാനത്തിന്റെ പ്രകടനം നിരീക്ഷിക്കുന്നതിന് വേണ്ടി സർക്കാരും സംസ്ഥാന മലിനീകരണ നിയന്ത്രണബോർഡും ഒരുമിച്ച് ഫലപ്രദമായൊരു പ്രവർത്തന രീതി സ്ഥാപിച്ചെടുക്കേണ്ടതാണ്. കമ്പ്യൂട്ടർവൽകൃത മാനേജ്മെന്റ് ഇൻഫർമേഷൻ സിസ്റ്റം (എംഐഎസ്) സർക്കാർ പ്രവർത്തിപ്പിക്കേണ്ടതും മാലിന്യ പരിപാലന ചട്ടലംഘനം നടക്കുന്ന സന്ദർഭങ്ങൾക്ക് തടയിടുവാൻ കർശന നടപടികൾ സ്വീകരിക്കേണ്ടതുമാണ്.

തിരുവനന്തപുരം,
2023 ജനുവരി 30

(അനീം ചെറിയാൻ)
പ്രിൻസിപ്പൽ അക്കൗണ്ടന്റ് ജനറൽ
(ഓഡിറ്റ് - I), കേരള

മേലൊപ്പിട്ടത്

ന്യൂഡൽഹി,
2023 ഫെബ്രുവരി 02

(ഗിരീഷ് ചന്ദ്ര മുർമു)
ഇന്ത്യയുടെ കമ്പ്യൂട്ടറൈസ്ഡ് ഓഡിറ്റർ ജനറൽ